

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO IR POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITA

2025-11-03 Nr. RAE-6

Vilnius

1. Informacija apie auditą:

Valstybinio audito ataskaita: 2016 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio ir valstybės skolos vertinimas, data: 2017-09-29 Nr. FA-2017-P-60-6-8-1

Laukiamas audito poveikis: Centralizuotos apskaitos proceso reglamentavimo tobulinimas padės šalinti besikartojančius apskaitos organizavimo trūkumus ir didinti ataskaitų kokybę.

Audito objektas: 2016 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinys, valstybės skolos ataskaitų ir valstybės skolos valdymo vertinimas

Audito subjektas (-ai): Lietuvos Respublikos finansų ministerija

Asmuo (-ys), atsakingas (-i) už rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną: Lina Marcinkėnienė

Rekomendacijų, teiktų ataskaitoje, įgyvendinimo būklė

Būklė	Skaičius	Proc.
Rekomendacijų įgyvendinimas		
Įgyvendinta	5	83
Neįgyvendinta iš viso	1	0
Iš jų:	x	x
Neįgyvendinta (stebėseną baigta)	1	17
Iš viso	6	100
Rekomendacijų priemonių įgyvendinimas		
Įgyvendinta	5	100
Iš viso	5	100

2. Įgyvendinus rekomendacijas pasiekti pokyčiai:

(Rekomendacijų, kurių stebėseną baigta iki 2019 m. IV ketv., svarba ir jų įgyvendinimo rezultatai pagal priemones nėra detalizuojami. Šiais atvejais apibendrinta informacija apie priemonių įgyvendinimą pateikiama skiltyje „Informacija apie pasiektą pokytį“.)

Rekomendacija: Siekiant gauti patikimą, objektyvią ir atitinkamų valdymo lygių sprendimams priimti tinkamą viešojo sektoriaus finansinę informaciją bei užtikrinti didesnę viešųjų finansų skaidrumą, rekomenduojame inicijuoti viešojo sektoriaus subjektų vykdomų veiklų ir su jomis susijusių turto ir įsipareigojimų peržiūrą (inventorizaciją) – nustatyti pagrindinius turto ir įsipareigojimų pirminio pripažinimo ir užregistravimo buhalterinėje apskaitoje, buhalterinės apskaitos vedimo ir finansinės atskaitomybės rengimo trūkumus ir imtis priemonių juos šalinti.

Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija: Lietuvos Respublikos finansų ministerija

Rekomendacijos įgyvendinimo terminas: 2018-12-31; rekomendacijos stebėseną baigta: 2025-10-21

Rekomendacijos būklė: Įgyvendinta

Rekomendacijos svarba: Vidutinė

Pastebėjimas / pagrindinis audito rezultatas:

Nustatėme FBA (ilgalaikio ir trumpalaikio turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto pokyčių ataskaitas (tikrosios vertės rezervo likučio straipsnyje) ir aiškinamojo rašto reikšmingų duomenų iškreipimų, kuriuos lėmė iškreipimai žemesnio konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose.

Informacija apie rekomendacijos priemonių įgyvendinimą

Eil. Nr.	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo terminas	Priemonės stebėseną baigta	Priemonės įgyvendinimo rezultatai	Priemonės įgyvendinimo būklė
1	Parengti rekomendacijas viešojo sektoriaus subjektams dėl vidaus kontrolės priemonių inventorizacijos, susiejant institucijos ar įstaigos veiklas su vidaus kontrolės priemonėmis ir jų poveikiu finansinių ataskaitų straipsniams.	2018-09-30	2020-09-29	Finansų ministerija parengė ir 2018-12-21 išsiuntė raštą Nr. (19.1E)-6K-1806887 „Dėl veiklų peržiūros ir vidaus kontrolės stiprinimo“, kuriuo pateikė viešiesiems juridiniams asmenims rekomendacijas dėl vidaus kontrolės priemonių peržiūros (inventorizacijos), susiejant institucijos ar įstaigos veiklas su vidaus kontrolės priemonėmis ir jų poveikiu finansinių ataskaitų straipsniams (t. y. pasiūlė viešiesiems juridiniams asmenims atlikti vykdomų veiklų rizikos vertinimą, nustatyti rizikos veiksnius, kurie gali turėti neigiamą poveikį jų rengiamų finansinių ataskaitų straipsniams, atlikti peržiūrą ir imtis priemonių).	Įgyvendinta
2	Siekiant sustiprinti vidaus kontrolės procesus ir jų veiksmingumą, parengti Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kuriame nustatyti: <ul style="list-style-type: none"> • tarptautiniu mastu pripažintos gerosios praktikos rekomenduojamus efektyvios viešojo sektoriaus vidaus kontrolės sistemos principus, nurodyti sistemos elementus ir jiems keliamus tikslus; • institucijos vadovo pareigą parinkti vidaus kontrolės sistemos politiką, pritaikytą konkrečiai institucijai, atlikti sistemos analizę, apimančią visus elementus ir kad vadovas deklaruotų prisiimtą atsakomybę už sistemos kūrimą ir 	2018-12-31	2020-09-29	Nuo 2020-01-01 įsigaliojusioje Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo redakcijoje (nauja redakcija išdėstyta 2019-07-11 įstatymu Nr. XIII-2312) reglamentuotas visas vidaus kontrolės mechanizmas, t. y. vidaus kontrolė suprantama kaip viešojo juridinio asmens rizikos valdymui jo vadovo sukurta kontrolės sistema.	Įgyvendinta

	tobulinimą.				
3	Nustatyti, kokia apskaitai tvarkyti reikalinga informacija turi būti pateikiama viešojo sektoriaus subjekto apskaitą tvarkančiam asmeniui, nustatyti jos pateikimo tvarką.	2023-09-30	2025-10-16	2025-10-16 priimtas (įsigaliojimo data 2026-01-01) Vyriausybės nutarimas Nr. 712 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018-05-23 nutarimo Nr. 488 „Dėl Centralizuoto viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“. Priimtais Viešojo sektoriaus subjektų centralizuotai organizuojamos ir tvarkomos finansinės apskaitos ir ataskaitų rengimo, kai finansinė apskaita tvarkoma centralizuotai, tvarkos aprašo pakeitimais nustatytas teisių, pareigų ir funkcijų pasiskirstymas tarp centralizuotos apskaitos įstaigos (CAĮ) ir viešojo sektoriaus subjektų, kurių apskaita tvarkoma ir ataskaitos rengiamos centralizuotai (VSS); informacijos keitimosi tarp VSS ir CAĮ procesai ir būdai; kontrolės priemonė, padėsianti VSS užtikrinti visų apskaitos dokumentų ir kitos informacijos, reikalingos apskaitai tvarkyti ir ataskaitoms rengti, surinkimą ir pateikimą apskaitos tvarkytojui.	Įgyvendinta

Informacija apie pasiektą pokytį

Rekomendacijos įgyvendinimui buvo numatytos dvi priemonės: Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo pakeitimas (2019-07-11 Nr. XIII-2312, įsigaliojo 2020-01-01) ir rekomendacijos viešojo sektoriaus subjektams (išsiųstos 2018-12-21). Pasiūlyta viešųjų juridinių asmenų vadovams atlikti vykdomų veiklų rizikos vertinimą, nustatyti rizikos veiksnius, kurie gali turėti neigiamą poveikį jų rengiamų finansinių ataskaitų straipsniams, atlikti peržiūrą ir imtis priemonių. 2019 ir 2020 m. auditų rezultatai parodė, kad Finansų ministerijos parinkta priemonė neturėjo poveikio, nes finansinėse ataskaitose buvo reikšmingų duomenų iškraipymų: neteisinga pajamų ir sąnaudų apskaita, neužregistruotas turimas ir veikloje naudojamas turtas, neregistruojamos pajamos iš vykdomos veiklos ar turimi įsipareigojimai ir kt. Tokios aplinkybės tik patvirtino teiktos rekomendacijos svarbą, kuria siekta sumažinti VSS finansinėse ataskaitose nustatomų iškraipymų mastą, todėl VK teiktos rekomendacijos įgyvendinimui Finansų ministerija patvirtino kitą priemonę: „Nustatyti, kokia apskaitai tvarkyti reikalinga informacija turi būti pateikiama viešojo sektoriaus subjekto apskaitą tvarkančiam asmeniui, nustatyti jos pateikimo tvarką.“

2025-10-16 priimtas (įsigaliojimo data 2026-01-01) Vyriausybės nutarimas Nr. 712 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018-05-23 nutarimo Nr. 488 „Dėl Centralizuoto viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“. Priimtais Viešojo sektoriaus subjektų centralizuotai organizuojamos ir tvarkomos finansinės apskaitos ir ataskaitų rengimo, kai finansinė apskaita tvarkoma centralizuotai, tvarkos aprašo pakeitimais nustatytas teisių, pareigų ir funkcijų pasiskirstymas tarp centralizuotos apskaitos įstaigos (CAĮ) ir viešojo sektoriaus subjektų, kurių apskaita tvarkoma ir ataskaitos rengiamos centralizuotai (VSS); informacijos keitimosi tarp VSS ir CAĮ procesai ir būdai; kontrolės priemonė, padėsianti VSS užtikrinti visų apskaitos dokumentų ir kitos informacijos, reikalingos apskaitai tvarkyti ir ataskaitoms rengti, surinkimą ir pateikimą apskaitos tvarkytojui.

Rekomendacija: Tobulinti atsiskaitymą už vykdomą skolinimosi ir skolos valdymo politiką – atskleisti skolos valdymo sprendimų priėmimui svarbią informaciją (esamas ir įžvelgiamas problemas, jų priežastis ir priemonės joms valdyti ir kt.).

Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija: Lietuvos Respublikos finansų ministerija

Rekomendacijos įgyvendinimo terminas: 2018-06-30; rekomendacijos stebėseną baigta: 2019-06-03

Rekomendacijos būklė: Neįgyvendinta (stebėseną baigta)

Pastebėjimas / pagrindinis audito rezultatas:

Nustatėme, kad Finansų ministerija už skolinimosi ir skolos valdymo uždavinių įgyvendinimą Seimui ir Vyriausybei atsiskaito formaliai – daugeliu atvejų nurodomi tik

2016 metais pasiekti rezultatai, todėl neaiški rezultatų dinamika; neįvardinami reikšmingiausi uždavinių vykdymui įtaką darę veiksniai, jų priežastys ir galimas poveikis galutiniams rezultatams; nepateikiama informacija apie įžvelgiamas skolos valdymo rizikas ir problemas bei galimus jų valdymo būdus, neatskleista informacija apie reikšmingus skolos dydžio pokyčius. Dabartinis atsiskaitymas nesuteikia pakankamai informacijos apie esamą padėtį ir yra mažai naudingas nustatant ateinančių laikotarpių valstybės skolinimosi ir skolos valdymo srities politikos uždavinius ir jų vertinimo kriterijus.

Informacija apie pasiektą pokytį

Finansų ministerija planavo tobulinti atsiskaitymą už vykdomą skolinimosi ir skolos valdymo politiką ir 2015–2017 m. laikotarpio svarbią informaciją atskleisti naujo vidutinio laikotarpio valstybės finansų skolinimosi ir skolos valdymo srities strateginiame dokumente – gairėse. Tačiau priimtas sprendimas naujo laikotarpio gairių nerengti, o vyriausybės skolinimosi ir skolos valdymo politiką perkelti į Lietuvos stabilumo programą. Dėl šio sprendimo Finansų ministerijai neliko prievolės atsiskaityti Vyriausybei už skolinimosi ir skolos valdymo uždavinių įgyvendinimą, o Lietuvos stabilumo programoje skolos valdymo sprendimų priėmimui svarbios informacijos atskleidimo nėra.

Rekomendacija: Atsižvelgdami į tai, kad mažas investuotojų į Vyriausybės taupymo laktus skaičius kelia abejonių dėl šios investavimo priemonės poreikio, o Finansų ministerijos priimtas sprendimas tęsti taupymo laktų platinimą mažinant priešlaikinio išpirkimo riziką, taigi ir jų patrauklumą, nesprendžia šio klausimo ekonominiu požiūriu, rekomenduojame iš naujo įvertinti valstybės biudžeto lėšomis vykdomos taupymo laktų platinimo politikos aktualumą ir jos tęsimo tikslingumą.

Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija: Lietuvos Respublikos finansų ministerija

Rekomendacijos įgyvendinimo terminas: 2017-12-31; rekomendacijos stebėseną baigta: 2017-12-31

Rekomendacijos būklė: Įgyvendinta

Pastebėjimas / pagrindinis audito rezultatas:

Vyriausybės taupymo laktų platinimas, atsižvelgiant į finansų rinkoje esamas skolinimosi sąlygas, ekonominiu požiūriu valstybei yra nenaudingas, o valstybės biudžeto lėšomis vykdomos taupymo laktų platinimo politikos tikslų aktualumas ir nauda visuomenei nepamatuota.

Informacija apie pasiektą pokytį

Sumažinus skolinimosi priemonės „Vyriausybės taupymo laktų platinimas“ patrauklumą mažmeniniams investuotojams (retinant platinamų emisijų skaičių ir pirkimo sąlygose apribojant priešlaikinio išpirkimo riziką) skolinimasis per 2017 m. sumažėjo dviem trečdaliais. Finansų ministerija, planuodama 2018 m. valstybės biudžetą, įvertino šio biudžeto lėšomis vykdomos taupymo laktų platinimo politikos aktualumą ir jos tęsimo tikslingumą. Naudojant šią priemonę skolintis 2018 m. didesnėmis apimtimis neplanuojama. Skolinimosi priemonę tikslinga naudoti esant poreikiui pasiskolinti vidaus rinkoje greitai ir nedidelėmis apimtimis.

Rekomendacija: Siekiant optimizuoti valstybės piniginių išteklių likučius išdo sąskaitose, imtis priemonių gerinti šių išteklių srautų prognozavimą, skatinti ir ugdyti atsakingumą subjektų, teikiančių duomenis šių prognozių rengimui.

Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija: Lietuvos Respublikos finansų ministerija

Rekomendacijos įgyvendinimo terminas: 2018-06-30; rekomendacijos stebėseną baigta: 2022-03-11

Rekomendacijos būklė: Įgyvendinta

Rekomendacijos svarba: Mažesnė

Pastebėjimas / pagrindinis audito rezultatas:

Nustatėme, kad didesnis nei prognozuota, valstybės biudžeto pajamų surinkimas, ankstesnis, nei tikėtasi, Europos Sąjungos fondų lėšų grąžinimas ir dėl asignavimų valdytojų nepakankamai atsakingo ir tikslaus išlaidų planavimo mažesnis finansavimo poreikis turėjo įtakos laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių likučių

padidėjimui 2016 metais. Faktiniai 20–30 proc. nuokrypiai nuo valstybės piniginių išteklių srautų prognozių turėjo reikšmingos įtakos lėšų likučių valstybės išdo sąskaitose padidėjimui 2016 metais – jų vidurkis siekė 1 000 mln. Eur, ir buvo apie 400 mln. Eur didesnis nei įprastai (buvo lėšų perteklius). Finansų ministerijos taikoma valstybės piniginių išteklių valdymo strategija yra paremta saugumu, todėl, išaugus laikinai laisvų lėšų valstybės išdo sąskaitose likučiams ir esant neigiamai investicijų grąžai, šie ištekliai laikyti Lietuvos banke nesvarstant ir ekonomiškumo požiūriu nevertinant kitų investavimo galimybių.

Informacija apie rekomendacijos priemonių įgyvendinimą

Eil. Nr.	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo terminas	Priemonės stebėseną baigta	Priemonės įgyvendinimo rezultatai	Priemonės įgyvendinimo būklė
1	Blogiausiai prognozuojančių asignavimų valdytojų prognozavimo rezultatų analizė, rekomendacijų kaip gerinti prognozavimo veiklą atnaujinimas, prognozavimo veiklos kontrolė, stebėseną ir veiklos vertinimas.	2018-06-30	2022-03-18	Nuo 2020-07-01 įsigaliojo naujos Valstybės piniginių išteklių srautams prognozuoti skirtos informacijos teikimo taisyklių (2011-08-11 Nr. 1K-275) ir Valstybės biudžeto lėšų išdavimo iš valstybės išdo sąskaitos taisyklių (2000-07-21 Nr. 195) redakcijos. Šie teisės aktai reglamentuoja informacijos, skirtos valstybės piniginių išteklių srautų prognozėms rengti, teikimą Finansų ministerijai, mokėjimų paraiškų rengimo ir teikimo tvarką, lėšų prognozavimą ir išmokėjimo kontrolę. Įsigaliojus naujoms redakcijoms, asignavimų valdytojai asignavimų poreikio prognozes ministerijai pradėjo teikti pagal naują modelį. Išanalizavus ministerijos prognozių duomenis, pastebima, kad patikslinta prognozavimo tvarka turėjo teigiamos įtakos valstybės piniginių išteklių srautų prognozavimo tikslumui – prognozės tapo tikslesnės.	Įgyvendinta

Informacija apie pasiektą pokytį

Nuo 2020-07-01 įsigaliojo naujos Valstybės piniginių išteklių srautams prognozuoti skirtos informacijos teikimo taisyklių (2011-08-11 Nr. 1K-275) ir Valstybės biudžeto lėšų išdavimo iš valstybės išdo sąskaitos taisyklių (2000-07-21 Nr. 195) redakcijos. Šie teisės aktai reglamentuoja informacijos, skirtos valstybės piniginių išteklių srautų prognozėms rengti, teikimą Finansų ministerijai, mokėjimų paraiškų rengimo ir teikimo tvarką, lėšų prognozavimą ir išmokėjimo kontrolę. Įsigaliojus naujoms redakcijoms, asignavimų valdytojai asignavimų poreikio prognozes ministerijai pradėjo teikti pagal naują modelį. Išanalizavus ministerijos pateiktus prognozių duomenis, pastebima, kad patikslinta prognozavimo tvarka turėjo teigiamos įtakos valstybės piniginių išteklių srautų prognozavimo tikslumui – prognozės tapo tikslesnės.

Rekomendacija: Siekiant tobulinti valstybės piniginių išteklių valdymą, lanksčiau taikyti įvairias investavimo strategijas užtikrinant visų valstybės piniginių išteklių valdymo principų taikymą ir jų suderinimą tarpusavyje.

Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija: Lietuvos Respublikos finansų ministerija

Rekomendacijos įgyvendinimo terminas: 2018-03-31; rekomendacijos stebėseną baigta: 2019-10-02

Rekomendacijos būklė: Įgyvendinta

Pastebėjimas / pagrindinis audito rezultatas:

Nustatėme, kad didesnis nei prognozuota, valstybės biudžeto pajamų surinkimas, ankstesnis, nei tikėtasi, Europos Sąjungos fondų lėšų grąžinimas ir dėl asignavimų valdytojų nepakankamai atsakingo ir tikslaus išlaidų planavimo mažesnis finansavimo poreikis turėjo įtakos laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių likučių padidėjimui 2016 metais. Faktiniai 20–30 proc. nuokrypiai nuo valstybės piniginių išteklių srautų prognozių turėjo reikšmingos įtakos lėšų likučių valstybės išdo sąskaitose padidėjimui 2016 metais. Faktiniai 20–30 proc. nuokrypiai nuo valstybės piniginių išteklių srautų prognozių turėjo reikšmingos įtakos lėšų likučių valstybės išdo sąskaitose padidėjimui 2016 metais. Faktiniai 20–30 proc. nuokrypiai nuo valstybės piniginių išteklių srautų prognozių turėjo reikšmingos įtakos lėšų likučių valstybės išdo sąskaitose padidėjimui 2016 metais. Faktiniai 20–30 proc. nuokrypiai nuo valstybės piniginių išteklių srautų prognozių turėjo reikšmingos įtakos lėšų likučių valstybės išdo sąskaitose padidėjimui 2016 metais.

sąskaitose padidėjimui 2016 metais – jų vidurkis siekė 1 000 mln. Eur, ir buvo apie 400 mln. Eur didesnis nei įprastai (buvo lėšų perteklius). Finansų ministerijos taikoma valstybės piniginių išteklių valdymo strategija yra paremta saugumu, todėl, išaugus laikinai laisvų lėšų valstybės išdo sąskaitose likučiams ir esant neigiamai investicijų grąžai, šie ištekliai laikyti Lietuvos banke nesvarstant ir ekonomiškumo požiūriu nevertinant kitų investavimo galimybių.

Informacija apie pasiektą pokytį

Finansų ministerija 2019-09-26 pakeitė Valstybės piniginių išteklių valdymo taisykles, kuriose nustatė, kad investavimo pelningumas į konkrečias investavimo priemones gali būti mažesnis už 0 proc., tačiau ne mažesnis nei palūkanų norma, taikoma už Lietuvos banke laikomus valstybės piniginius išteklius.

Rekomendacija: Siekiant išvengti duomenų dubliavimo, nepateikimo ir kitų galimų klaidų skaičiuojant valstybės skolos dydį, rekomenduojame, bendradarbiaujant kartu su šiame procese dalyvaujančiomis institucijomis (Lietuvos statistikos departamentu ir Lietuvos banku), įvertinti teisės aktuose nustatytus valdžios sektoriaus skolos duomenų šaltinius, jų naudojimo praktikoje apimtį bei galimas duomenų šaltinių alternatyvas ir nustatyti aiškią bei nuoseklią jų naudojimo apskaičiuojant valdžios sektoriaus skolą seką.

Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija: Lietuvos Respublikos finansų ministerija

Rekomendacijos įgyvendinimo terminas: 2018-06-30; rekomendacijos stebėseną baigta: 2021-01-18

Rekomendacijos būklė: Įgyvendinta

Rekomendacijos svarba: Mažesnė

Pastebėjimas / pagrindinis audito rezultatas:

Nustatėme, kad apskaičiuojant 2016 metų valdžios sektoriaus skolą (15 536,0 mln. Eur), neįtraukta ir nepagrįstai įtraukta dalis įsipareigojimų pagal kreditorinio reikalavimo perleidimo sutartis ir kitus skolos įsipareigojamosius dokumentus. To priežastis – netinkamas duomenų šaltinių naudojimas.

Informacija apie rekomendacijos priemonių įgyvendinimą

Eil. Nr.	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo terminas	Priemonės stebėseną baigta	Priemonės įgyvendinimo rezultatai	Priemonės įgyvendinimo būklė
1	Išanalizuoti Lietuvos statistikos departamento naudojamus duomenų šaltinius, skaičiuojant valstybės skolą, ir, esant būtinumui, teikti parengtus Finansų ministerijos duomenis, nustatyti jų pateikimo būdus ir periodiškumą.	2018-06-30	2021-01-18	Iki 2017 m. Finansų ministerija sudarydavo ir Seimui teikdavo valstybės skolos ataskaitas (Valstybės skolos įstatymas, 1996-08-22 Nr. I-1508). Nuo 2017 m. vienintelė institucija, atsakinga už valdžios sektoriaus skolos apskaičiavimą ir duomenų platinimą, yra Lietuvos statistikos departamentas (Vyriausybės 1997-06-02 nutarimas Nr. 537). Pagal patvirtintas formas valdžios sektoriaus subjektai pateikia duomenis apie sudarytus sandorius, iš kurių kyla skoliniai įsipareigojimai. Savivaldybės tokius duomenis pateikia atnaujintose savivaldybių skolinių įsipareigojimų ataskaitose (finansų ministro 2020-01-22 įsakymas Nr. 1K-8). Iki 2018 m. galiojusi šios ataskaitos forma (finansų ministro 2016-05-18 įsakymas Nr. 1K-185) sudarydavo sąlygas duomenų dubliavimui: Lietuvos statistikos departamentas duomenis apie savivaldybių sandorius, sudarytus su pinigų finansų institucijomis, neturėdamas galimybės jų atskirti, įtraukdavo ir iš savivaldybių skolinių įsipareigojimų ataskaitų, ir iš	Įgyvendinta

			<p>Lietuvos banko parengto pinigų finansinių institucijų balanso (Lietuvos banko valdybos 2014-02-13 nutarimas Nr. 03-27). Atlikus ataskaitos formos pakeitimus (finansų ministro 2018-03-15 įsakymas Nr. 1K-114), savivaldybės turi galimybę atskirti sandorius, sudarytus su pinigų finansų institucijomis, todėl apskaičiuojant valdžios sektoriaus skolą jie netraukiami du kartus. Valdžios sektoriaus subjektai duomenis apie finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimus Lietuvos statistikos departamentui pateikia investicijų statistinėse ataskaitose KS-02 (Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2020-01-13 įsakymas Nr. DĮ-16, nuo 2021-03-01 įsigaliojo 2020-12-30 įsakymas Nr. DĮ-406). Šis duomenų šaltinis pradėtas naudoti apskaičiuojant 2017 m. skolą (Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2017-01-26 įsakymas Nr. DĮ-32, galiojo iki 2019-03-01). Ataskaitą ėmus naudoti kaip duomenų šaltinį, pildyti ją turėdavo tik biudžetinės įstaigos. Nuo 2019 m. turi pildyti visi valdžios sektoriaus subjektai (Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2018-11-28 įsakymas Nr. DĮ-252, galiojo iki 2020-03-20). Taigi, galiojantis teisinis reglamentavimas, kuriame patvirtintų formų duomenys yra naudojami ir apskaičiuojant valdžios sektoriaus skolą, išsprendžia duomenų apie sandorius su pinigų finansinėmis institucijomis dubliavimo ir valdžios sektoriaus subjektų duomenų apie finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimus nepateikimo problemą.</p>	
--	--	--	---	--

Informacija apie pasiektą pokytį

Iki 2017 m. Finansų ministerija sudarydavo ir Seimui teikdavo valstybės skolos ataskaitas (Valstybės skolos įstatymas, 1996-08-22 Nr. I-1508). Nuo 2017 m. vienintelė institucija, atsakinga už valdžios sektoriaus skolos apskaičiavimą ir duomenų platinimą, yra Lietuvos statistikos departamentas (Vyriausybės 1997-06-02 nutarimas Nr. 537). Pagal patvirtintas formas valdžios sektoriaus subjektai pateikia duomenis apie sudarytus sandorius, iš kurių kyla skoliniai įsipareigojimai. Savivaldybės tokius duomenis pateikia atnaujintose savivaldybių skolinių įsipareigojimų ataskaitose (finansų ministro 2020-01-22 įsakymas Nr. 1K-8). Atlikus ataskaitos formos pakeitimus (finansų ministro 2018-03-15 įsakymas Nr. 1K-114), savivaldybės turi galimybę atskirti sandorius, sudarytus su pinigų finansų institucijomis, todėl apskaičiuojant valdžios sektoriaus skolą jie neįtraukiami antrą kartą. Valdžios sektoriaus subjektai duomenis apie finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimus Lietuvos statistikos departamentui pateikia investicijų statistinėse ataskaitose KS-02 (Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2020-01-13 įsakymas Nr. DĮ-16, nuo 2021-03-01 įsigalios 2020-12-30 įsakymas Nr. DĮ-406). Šis duomenų šaltinis pradėtas naudoti apskaičiuojant 2017 m. skolą (Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2017-01-26 įsakymas Nr. DĮ-32, galiojo iki 2019-03-01). Ataskaitą ėmus naudoti kaip duomenų šaltinį, pildyti ją turėdavo tik biudžetinės įstaigos. Nuo 2019 m. ją turi pildyti visi valdžios sektoriaus subjektai (Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2018-11-28 įsakymas Nr. DĮ-252, galiojo iki 2020-03-20). Taigi, galiojantis teisinis reglamentavimas, kuriame patvirtintų formų duomenys yra naudojami ir valdžios sektoriaus skolos apskaičiavimui, išsprendžia duomenų apie sandorius su pinigų finansinėmis institucijomis dubliavimo ir valdžios sektoriaus subjektų duomenų apie finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimus nepateikimo problemą.

Rekomendacijų, teiktų raštuose, įgyvendinimo būklė

Būklė	Skaičius	Proc.
Rekomendacijų įgyvendinimas		
Įgyvendinta	9	100
Iš viso	9	100

2. Įgyvendinus rekomendacijas pasiekti pokyčiai:

(Rekomendacijų, kurių stebėseną baigta iki 2019 m. IV ketv., svarba ir jų įgyvendinimo rezultatai pagal priemones nėra detalizuojami. Šiais atvejais apibendrinta informacija apie priemonių įgyvendinimą pateikiama skiltyje „Informacija apie pasiektą pokytį“.)

Rekomendacija: 18-ai savivaldybių (Vilniaus miesto, Alytaus miesto, Kauno miesto, Akmenės rajono, Alytaus rajono, Anykščių rajono, Joniškio rajono, Pakruojo rajono, Prienų rajono, Radviliškio rajono, Skuodo rajono, Šilalės rajono, Šilutės rajono, Telšių rajono, Utenos rajono, Varėnos rajono, Vilniaus rajono, Elektrėnų) patikslinti 2016 metų savivaldybių išdų finansinių ataskaitų duomenis apie suteiktas garantijas dėl paskolų.

Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija: LR SAVIVALDYBĖS

Rekomendacijos įgyvendinimo terminas: 2017-05-18; rekomendacijos stebėseną baigta: 2017-04-26

Rekomendacijos būklė: Įgyvendinta

Pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

18-a savivaldybių (Vilniaus miesto, Alytaus miesto, Kauno miesto, Elektrėnų, Akmenės rajono, Alytaus rajono, Anykščių rajono, Joniškio rajono, Pakruojo rajono, Prienų rajono, Radviliškio rajono, Skuodo rajono, Šilalės rajono, Šilutės rajono, Telšių rajono, Utenos rajono, Varėnos rajono, Vilniaus rajono) nesivadovavo 18-uju VSAFAS, kad VSS aiškinamajame rašte turi būti pateikta informacija apie visas suteiktas garantijas dėl paskolų ir 2016-12-31 finansinių ataskaitų rinkiniuose neatskleidė 24 301,9 tūkst. eurų prisiimtų įsipareigojimų pagal garantijas, 3 098,2 tūkst. eurų atskleidė neteisingai.

Informacija apie pasiektą pokytį

Savivaldybės patikslino 2016 metų savivaldybių išdų finansinių ataskaitų duomenis apie suteiktas garantijas dėl paskolų.

Rekomendacija: Siekiant, kad 2016 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio duomenys būtų teisingi, kartu su savivaldybių atstovais išanalizuoti valstybinio audito metu nustatytas apskaitos klaidas, įvertinti (patikrinti) tokių klaidų pasikartojimą kitose savivaldybėse ir jas ištaisyti darant koreguojančiuosius įrašus.

Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija: Lietuvos Respublikos finansų ministerija

Rekomendacijos įgyvendinimo terminas: 2017-12-31; rekomendacijos stebėseną baigta: 2017-08-22

Rekomendacijos būklė: Įgyvendinta

1 pastebėjimas / pagrindinis audito rezultatas:

Apskaitoje neužregistravo įsipareigojimų pagal išduotas valstybės garantijas (Vilniaus miesto, Marijampolės, Kelmės rajono, Pakruojo rajono, Šakių rajono, Trakų rajono, Ukmergės rajono savivaldybės).

2 pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Neskaiciavo ilgalaikių atidėjinių ir iš Finansų ministerijos po vienerių metų gautinų sumų, skirtų valstybės garantijoms vykdyti (savininkams, nuomininkams) ir kompensacijoms už išperkamą turtą religinėms bendrijoms – amortizuotos savikainos, o einamųjų metų dalies nepriskyrė prie trumpalaikio turto ir įsipareigojimų.

3 pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Neteisingai registravo turimas pinigines lėšas valstybės garantijoms vykdyti – pinigų, kurių naudojimo laikas apribotas ilgiau nei 12 mėnesių, skaičiuojant nuo paskutinės einamojo laikotarpio dienos, nepriskyrė prie ilgalaikio finansinio turto (Vilniaus miesto, Marijampolės, Kauno rajono, Pakruojo rajono, Šakių, Trakų rajono, Ukmergės rajono savivaldybės).

4 pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Valstybės garantijų savininkams už valstybės išperkamus gyvenamuosius namus, jų dalis, butus, ūkinės komercinės paskirties pastatus ir jų priklausinius vykdymui apskaitoje neužregistravo iš Finansų ministerijos gautinų sumų garantijoms vykdyti.

5 pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Neskaiciavo ilgalaikių atidėjinių ir iš Finansų ministerijos po vienerių metų gautinų sumų, skirtų kompensacijoms už išperkamą turtą religinėms bendrijoms - amortizuotos savikainos, o einamųjų metų dalies nepriskyrė prie trumpalaikio turto ir įsipareigojimų.

Informacija apie pasiektą pokytį

Finansų ministerija pagal gautą iš savivaldybių informaciją atliko koreguojančius įrašus ir ištaisė klaidas 2016-12-31 nacionaliniame finansinių ataskaitų rinkinyje.

Rekomendacija: Sukurti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias tinkamą neapibrėžto turto ir įsipareigojimų pripažinimą, įvertinimą, registravimą apskaitoje ir pateikimą finansinėse ataskaitose.

Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija: Kauno miesto savivaldybės administracija

Rekomendacijos įgyvendinimo terminas: 2018-03-31; rekomendacijos stebėseną baigta: 2019-07-02

Rekomendacijos būklė: Įgyvendinta

1 pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Neskaiciuotas iš nuomininkų – valstybės garantijos turėtojų, kuriems suteiktos kitos, didesnės vertės gyvenamosios patalpos, kurių dalis, atitinkanti nuomojamų patalpų vertę, neatlygintinai perduota nuosavybėn, o likusi dalis parduodama išperkant rinkos kaina, gautinų sumų nuvertėjimas, nors nuomininkai vėlavo mokėti įmokas pagal sudarytas pirkimo–pardavimo (perdavimo) sutartis.

2 pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Gautinos sumos iš nuomininkų – valstybės garantijos turėtojų, kuriems suteiktos kitos, didesnės vertės gyvenamosios patalpos, kurių dalis, atitinkanti nuomojamų patalpų vertę, neatlygintinai perduota nuosavybėn, o likusi dalis parduodama išperkant rinkos kaina, nesuderintos su kreditoriais (skolininkais), inventorizacijos aprašuose nefiksuota pagal sutartyse numatytų įmokų mokėjimo terminus vėluojama gauti įmokų dalis ir jos atsiradimo data.

3 pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai (ir jų einamųjų metų dalis), prisiimti pagal M. K. Čiurlionio tilto kairiojo prietilčio transporto mazgo projektavimo, statybos, priežiūros ir eksploatavimo koncesijos sutartį, neįvertinti amortizuota savikaina.

4 pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Neinventorizuoti turto ir įsipareigojimų, susijusių su valstybės garantijų, skirtų piliečių nuosavybės teisėms į išlikusius gyvenamuosius namus, jų dalis, butus, ūkinės komercinės paskirties pastatus ir jų priklausinius atkurti, vykdymu ir kompensacijų už išperkamą nekilnojamąjį turtą religinėms bendrijoms mokėjimu, likučiai.

5 pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Savivaldybės buhalterinėje apskaitoje neužregistruotas ir 2016 metų finansinių ataskaitų rinkinyje nepateiktas neapibrėžtasis turtas.

Informacija apie pasiektą pokytį

Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2019-06-13 įsakymu Nr. A-2050 „Dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos neapibrėžtųjų įsipareigojimų, susijusių su ginčų nagrinėjimu teismuose, įtraukimo į apskaitą tvarkos nustatymo“ patvirtinta šių įsipareigojimų įtraukimo į apskaitą tvarka.

Rekomendacija: Atsižvelgiant į tai, kad daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) procesas savivaldybėje dar neseniai prasidėjęs ir siekiant, kad savivaldybės turtas būtų teisingai užregistruotas buhalterinėje apskaitoje ir atskleistas finansinėse ataskaitose, inventorizuoti savivaldybei nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų atnaujinimo (modernizavimo) darbams atlikti patirtas sąnaudas ir padidinti ilgalaikio materialiojo turto (pastatų ir / ar nebaigtos statybos) vertę.

Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija: Kauno miesto savivaldybės administracija

Rekomendacijos įgyvendinimo terminas: 2018-03-31; rekomendacijos stebėseną baigta: 2019-01-08

Rekomendacijos būklė: Įgyvendinta

Pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Savivaldybės nuosavybės teise valdomų gyvenamųjų patalpų atnaujinimo darbai, kuriais atkuriamos ar pagerinamos pastato ir (ar) jo inžinerinių sistemų fizinės ir energinės savybės ir (ar) kuriais užtikrinamas iš atsinaujinančių energijos šaltinių gaunamos energijos naudojimas, neregistruoti esminio pagerinimo darbų įsigijimo savikainos sąskaitoje, o baigus darbus jų vertė nepadidinta ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina (išlaidos pripažintos sąnaudomis).

Informacija apie pasiektą pokytį

Procesas pradėtas vykdyti – administratoriai įvertina ir rengia pažymą dėl savivaldybės butų modernizuotuose namuose verčių padidinimo. Atsižvelgiant į jas ir administracijos direktoriaus įsakymą (2018-12-11 Nr. A-4255) Kauno m. savivaldybės Centrinis apskaitos skyrius 2018 m. gruodžio mėn. padidino renovuotų, savivaldybei nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų vertes, bendra padidinto turto vertė 194 628 Eur.

Rekomendacija: Atsižvelgiant į tai, kad daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) procesas savivaldybėje dar neseniai prasidėjęs ir siekiant, kad savivaldybės turtas būtų teisingai užregistruotas buhalterinėje apskaitoje ir atskleistas finansinėse ataskaitose, inventorizuoti savivaldybei nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų atnaujinimo (modernizavimo) darbams atlikti patirtas sąnaudas ir padidinti ilgalaikio materialiojo turto (pastatų ir / ar nebaigtos statybos) vertę.

Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija: Pakruojo rajono savivaldybės administracija

Rekomendacijos įgyvendinimo terminas: 2018-03-31; rekomendacijos stebėseną baigta: 2018-02-12

Rekomendacijos būklė: Įgyvendinta

Pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Savivaldybės nuosavybės teise valdomų gyvenamųjų patalpų atnaujinimo darbai, kuriais atkuriamos ar pagerinamos pastato ir (ar) jo inžinerinių sistemų fizinės ir energinės savybės ir (ar) kuriais užtikrinamas iš atsinaujinančių energijos šaltinių gaunamos energijos naudojimas, neregistruoti esminio pagerinimo darbų įsigijimo savikainos sąskaitoje, o baigus darbus jų vertė nepadidinta ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina.

Informacija apie pasiektą pokytį

Inventorizuotos savivaldybei nuosavybės teise priklausančių gyvenamųjų patalpų atnaujinimo (modernizavimo) darbų vertės ir padidinta ilgalaikio materialiojo turto (pastatų ir / ar nebaigtos statybos) vertė.

Rekomendacija: Išanalizuoti vidaus kontrolės trūkumus inventorizuojant ir registruojant gautinas sumas ir įsipareigojimus bei priimti sprendimus, užtikrinančius vidaus kontrolės sistemos veikimą.

Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija: Vilniaus miesto savivaldybės administracija

Rekomendacijos įgyvendinimo terminas: 2017-12-31; rekomendacijos stebėseną baigta: 2018-03-29

Rekomendacijos būklė: Įgyvendinta

1 pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Negalėjome patvirtinti finansinės būklės ataskaitos pagal 2016-12-31 duomenis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nurodytų 3 852,1 tūkst. Eur likučio teisingumo straipsniuose E.II. „Trumpalaikiai įsipareigojimai“ ir atitinkamai C.III „Per vienus metus gautinos sumos“.

2 pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Finansinio turto – iš UAB „Vilniaus centrinis knygynas“ pagal išduotus vekselius (už 534,27 kv. m patalpų nuomą Gedimino pr. 13) 169,0 tūkst. Eur ilgalaikių gautinų sumų ir 29,4 tūkst. Eur jų einamųjų metų dalies neįvertino amortizuota savikaina.

3 pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Įsipareigojimų dėl savivaldybės administracijai sumokėtų ir negrąžintų garantijų inventorizacijos akte nėra nurodytas kreditoriaus arba skolininko pavadinimas, mokėtina suma ir jos atsiradimo data, tarpusavio suderinimo data- inventorizacija atlikta formaliai.

Informacija apie pasiektą pokytį

Savivaldybės administracijos direktorius įsakymu įpareigojo atsakingus asmenis kontroliuoti, kaip vykdoma Mokesčių skyriuje apskaitomų gautinų ir mokėtinų sumų metinė inventorizacija, užtikrinti vidaus kontrolės veikimą.

Darbuotojai, atliekantys inventorizaciją, dalyvavo mokymuose.

Rekomendacija: Inventorizuoti įsipareigojimus dėl savivaldybės administracijai sumokėtų ir negrąžintų garantijų ir atlikti atitinkamus koregavimus buhalterinėje apskaitoje.

Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija: Vilniaus miesto savivaldybės administracija

Rekomendacijos įgyvendinimo terminas: 2017-12-31; rekomendacijos stebėseną baigta: 2018-03-29

Rekomendacijos būklė: Įgyvendinta

Pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Negalėjome patvirtinti finansinės būklės ataskaitos pagal 2016-12-31 duomenis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nurodytų 3 852,1 tūkst. Eur likučio teisingumo straipsniuose E.II. „Trumpalaikiai įsipareigojimai“ ir atitinkamai C.III „Per vienus metus gautinos sumos“.

Informacija apie pasiektą pokytį

Gautinos ir mokėtinos sumos inventorizuotos vadovaujantis teisės aktais (nurodomas kreditorius, mokėtina suma ir jos atsiradimo data). Atlikus inventorizaciją pateikta komisijos išvada, atsižvelgiant į kurias bus atliktos korekcijos apskaitoje.

Rekomendacija: Nustatyti faktiškai atliktų objektų sukūrimo (statybos) ir priežiūros darbų vertes ir apskaitoje atlikti atitinkamus koreguojančius įrašus (teisingai užregistruoti sukurtą turtą, priežiūros darbų bei palūkanų sąnaudas ir kt.).

Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija: Kauno rajono savivaldybė

Rekomendacijos įgyvendinimo terminas: 2018-07-01; rekomendacijos stebėseną baigta: 2017-10-06

Rekomendacijos būklė: įgyvendinta

Pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Negalėjome patvirtinti, ar Kauno rajono savivaldybės buhalterinėje apskaitoje užregistruotas 5 750,4 tūkst. Eur vertės turtas ir įsipareigojimai yra teisingi, nes pagal sutartį atliktų darbų turėjo būti 3 693,2 tūkst. Eur, tačiau atliktų darbų aktais (Nr. 1-28) priimti ir buhalterinėje apskaitoje užregistruoti 2014 m. atlikti objektų sukūrimo darbai už 5 750,4 tūkst. Eur. Nustatyti ir kiti neatitikimai.

Informacija apie pasiektą pokytį

2017-08-31 savivaldybės administracijos direktorius ir AB „Kauno tiltai“ pasirašė susitarimą Nr. S-830 prie 2014-10-08 sutarties Nr. S-1029. Šiuo susitarimu šalys panaikina/atšaukia 2016-06-01 susitarimą Nr. 718 ir jo pagrindu patvirtintą mokėjimo grafiką. Statybos darbų suma sudaro 5 750,4 tūkst. Eur, o priežiūros darbai atliekami nemokamai. Buhalterinėje apskaitoje turto dalyje koreguojantys įrašai nebus atliekami, o palūkanų sąnaudų koreguojantys įrašai bus atlikti 2017 m. ketvirtame ketvirtyje. Klaidų taisymas atsispindės 2017 m. metiniame finansinių ataskaitų rinkinyje.

Rekomendacija: Išanalizuoti sutarčių vykdymo, turto ir įsipareigojimų inventorizavimo vidaus kontrolės trūkumus ir priimti sprendimus, užtikrinančius vidaus kontrolės sistemos veikimą.

Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija: Kauno rajono savivaldybė

Rekomendacijos įgyvendinimo terminas: 2018-07-01; rekomendacijos stebėseną baigta: 2018-08-17

Rekomendacijos būklė: įgyvendinta

Pastebėjimas/pagrindinis audito rezultatas:

Išanalizavus Kauno rajono savivaldybės administracijos 2014-10-09 sutarties su AB „Kauno tiltai“ vykdymą nustatyti neatitikimai (sutartyje nurodyta objektų sukūrimo darbų vertė mažesnė nei užregistruota apskaitoje, objektų priežiūros darbų priėmimo aktuose nenurodyta atliktų priežiūros darbų vertė, atliktų darbų aktuose nurodyta supaprastinto projekto paslaugos parengimo kaina neatitinta sutartyje nurodytos, nėra žinomas palūkanų dydis) dėl kurių administracijos darbuotojai paaiškinimų nepateikė.

Informacija apie pasiektą pokytį

Savivaldybės Centralizuotas vidaus audito skyrius atliko sutarčių vykdymo, turto ir įsipareigojimų inventorizavimo vidaus kontrolės trūkumų vertinimą ir stebės teiktų rekomendacijų įgyvendinimo eigą.